

# OBSAH

|                                                                                                                               |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Seznam zkratk</b> .....                                                                                                    | 6  |
| <b>1. Úvod</b> .....                                                                                                          | 11 |
| <b>2. Výchozí pojmy – předmět, obsah a cíle<br/>sbližování českého práva s právem ES</b> .....                                | 17 |
| <b>3. Právní nástroje sbližování českého práva<br/>s právem ES</b> .....                                                      | 29 |
| <b>Evropská dohoda</b>                                                                                                        |    |
| 3.1. Obecná charakteristika Evropské dohody ..                                                                                | 30 |
| 3.2. Harmonizační ustanovení v Evropské<br>dohodě .....                                                                       | 41 |
| 3.3. Účinky Evropské dohody s přihlédnutím<br>ke sbližování českého práva<br>s právem ES .....                                | 53 |
| 3.4. Závěry .....                                                                                                             | 68 |
| <b>4. Právní nástroje sbližování českého práva<br/>s právem ES – usnesení vlády ČR/ČSFR</b> ...                               | 71 |
| 4.1. Řešení otázek zajištění slučitelnosti<br>českých právních předpisů s předpisy<br>ES ve vládních usneseních ČR/ČSFR ..... | 74 |
| 4.2. Institucionální struktura v oblasti<br>sbližování českého práva s právem ES<br>na základě vládních usnesení ČR .....     | 76 |
| 4.3. Sbližování práva v oblasti technické<br>harmonizace na základě usnesení vlády ČR                                         | 78 |
| 4.4. Časový harmonogram opatření<br>postupného sbližování českého práva<br>s právem ES na základě usnesení<br>vlády ČR .....  | 81 |
| 4.5. Závěry .....                                                                                                             | 81 |

|                                                                                                                                                                            |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>5. Právní nástroje sbližování českého práva s právem ES – příprava přidružených zemí střední a východní Evropy na začlenění do vnitřního trhu EU (Bílá kniha) .....</b> | <b>83</b>  |
| 5.1. Předpoklady vzniku .....                                                                                                                                              | 84         |
| 5.2. Základní charakteristika, koncepce a struktura Bílé knihy .....                                                                                                       | 85         |
| 5.3. Bílá kniha jako nástroj harmonizace českého práva s právem ES .....                                                                                                   | 88         |
| 5.4. Závěry .....                                                                                                                                                          | 95         |
| <b>6. Institucionální struktura pro zajištění procesu sbližování českého práva s právem ES – Rada přidružení ČR-EU ....</b>                                                | <b>97</b>  |
| 6.1. Složení a pravomoci Rady přidružení .....                                                                                                                             | 99         |
| 6.2. Akty Rady přidružení. Sekundární asociační právo .....                                                                                                                | 101        |
| 6.3. Platnost, právní účinky a výklad aktů Rady přidružení .....                                                                                                           | 104        |
| 6.4. Rozhodnutí č. 1/1996 Rady přidružení (Prováděcí pravidla pro aplikaci ustanovení Evropské dohody o hospodářské soutěži) .....                                         | 106        |
| 6.5. Závěry .....                                                                                                                                                          | 109        |
| <b>7. Některé ústavněprávní a další problémy spojené s perspektivou členství ČR v EU ..</b>                                                                                | <b>111</b> |
| 7.1. Obecné poznámky ohledně přednosti komunitárního práva a přímého účinku práva ES (se zřetelem ke stávajícímu právu ČR) .....                                           | 112        |
| 7.2. Konstitucionální a jiné legislativní změny v právním řádu ČR nutné pro prosazování komunitárního práva v podmínkách členství .....                                    | 113        |
| <b>8. Závěr .....</b>                                                                                                                                                      | <b>133</b> |
| <b>Seznam použité literatury .....</b>                                                                                                                                     | <b>138</b> |

|                                                                                                                                                 |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Přílohy</b> .....                                                                                                                            | 145 |
| 1. Pokyny vlády pro zabezpečení<br>slučitelnosti českého právního řádu<br>s právem Evropských společenství .....                                | 147 |
| 2. Metodické pokyny pro další zajišťování<br>prací na sbližování právních předpisů<br>České republiky s právem Evropských<br>společenství ..... | 149 |
| 3. Agenda 2000. Posudek Komise k žádosti<br>České republiky o přijetí<br>do Evropské unie .....                                                 | 165 |

# OBSAH

|                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------|-----|
| <b>A. ÚVOD</b> .....                                           | 170 |
| <b>a) Předmluva</b> .....                                      | 170 |
| Žádost o členství .....                                        | 170 |
| Kontext posudku .....                                          | 170 |
| Obsah posudku .....                                            | 171 |
| <b>b) Vztahy mezi Evropskou unií a Českou republikou</b> ..... | 172 |
| Historický a geopolitický kontext .....                        | 172 |
| Přístup České republiky k Evropské unii .....                  | 174 |
| Smluvní vztahy .....                                           | 175 |
| Strategie před vstupem do Unie .....                           | 176 |
| Obchodní styky .....                                           | 178 |
| Celkové hodnocení .....                                        | 179 |
| <b>B. KRITÉRIA ČLENSTVÍ</b> .....                              | 180 |
| <b>1. Politická kritéria</b> .....                             | 180 |
| <b>1.1. Demokracie a právní stát</b> .....                     | 181 |
| Parlament a zákonodárné pravomoci: struktura .....             | 181 |
| Činnost parlamentu .....                                       | 182 |
| Výkonná moc: struktura .....                                   | 182 |
| Činnost exekutivy .....                                        | 184 |
| Soudnictví: struktura .....                                    | 184 |
| Činnost soudnictví .....                                       | 185 |
| <b>1.2. Lidská práva a ochrana menšin</b> .....                | 186 |
| Občanská a politická práva .....                               | 186 |
| Ekonomická, sociální a kulturní práva ....                     | 189 |
| Práva menšin a jejich ochrana .....                            | 189 |
| <b>1.3. Celkové hodnocení</b> .....                            | 190 |
| <b>2. Ekonomická kritéria</b> .....                            | 191 |
| <b>2.1. Ekonomická situace</b> .....                           | 192 |
| Pozadí .....                                                   | 192 |
| Liberalizace .....                                             | 195 |
| Stabilizace hospodářství .....                                 | 198 |
| Strukturální změny .....                                       | 200 |

|                                                                    |            |
|--------------------------------------------------------------------|------------|
| Finanční sektor .....                                              | 205        |
| Hospodářský a společenský vývoj .....                              | 207        |
| <b>2.2. Ekonomika v perspektivě členství .....</b>                 | <b>208</b> |
| Úvod.....                                                          | 208        |
| Existence funkční tržní ekonomiky.....                             | 210        |
| Schopnost vyrovnat se s konkurenčním tlakem a tržními silami ..... | 212        |
| Vyhledky a priority.....                                           | 215        |
| <b>2.3. Celkové hodnocení .....</b>                                | <b>217</b> |
| <b>3. Schopnost převzít závazky související s členstvím .....</b>  | <b>218</b> |
| <b>3.1. Vnitřní trh bez hranic.....</b>                            | <b>218</b> |
| Čtyři svobody.....                                                 | 219        |
| – Celkový rámec .....                                              | 220        |
| – Volný pohyb zboží.....                                           | 224        |
| – Volný pohyb kapitálu .....                                       | 229        |
| – Volný pohyb služeb.....                                          | 231        |
| – Svoboda pohybu osob .....                                        | 235        |
| – Celkové hodnocení.....                                           | 239        |
| Hospodářská soutěž .....                                           | 241        |
| <b>3.2. Inovace.....</b>                                           | <b>244</b> |
| Informační společnost.....                                         | 244        |
| Školství, odborná výuka a mládež .....                             | 245        |
| Výzkum a technický rozvoj.....                                     | 247        |
| Telekomunikace .....                                               | 249        |
| Audiovizuální oblast.....                                          | 253        |
| <b>3.3. Ekonomická a fiskální oblast .....</b>                     | <b>255</b> |
| Ekonomická a měnová unie .....                                     | 255        |
| Daně.....                                                          | 258        |
| Statistika .....                                                   | 262        |
| <b>3.4. Odvětvová politika .....</b>                               | <b>263</b> |
| Průmysl.....                                                       | 263        |
| Zemědělství.....                                                   | 270        |
| Rybolov .....                                                      | 277        |
| Energetika .....                                                   | 278        |
| Doprava.....                                                       | 283        |
| Malé a střední podniky .....                                       | 285        |
| <b>3.5. Ekonomická a sociální soudržnost .....</b>                 | <b>287</b> |
| Zaměstnanost a sociální otázky.....                                | 287        |

|                                                             |            |
|-------------------------------------------------------------|------------|
| Regionální politika a soudržnost.....                       | 291        |
| <b>3.6. Kvalita života a životní prostředí.....</b>         | <b>293</b> |
| Životní prostředí .....                                     | 293        |
| Ochrana spotřebitele .....                                  | 296        |
| <b>3.7. Soudnictví a vnitřní bezpečnost státu .</b>         | <b>299</b> |
| <b>3.8. Vnější vztahy.....</b>                              | <b>304</b> |
| Zahraniční obchod a mezinárodní<br>ekonomické vztahy .....  | 304        |
| Rozvoj .....                                                | 306        |
| Cla .....                                                   | 307        |
| Společná zahraniční a bezpečnostní<br>politika .....        | 310        |
| <b>3.9. Finanční otázky .....</b>                           | <b>311</b> |
| Finanční kontrola .....                                     | 311        |
| Rozpočtové důsledky.....                                    | 314        |
| <b>4. Administrativní způsobilost zavádět <i>acquis</i></b> | <b>317</b> |
| <b>4.1. Struktura státní správy .....</b>                   | <b>317</b> |
| <b>4.2. Administrativní a soudní způsobilost ..</b>         | <b>318</b> |
| <b>4.3. Všeobecné hodnocení.....</b>                        | <b>326</b> |
| <b>C. SOUHRN A ZÁVĚRY .....</b>                             | <b>327</b> |